

ଚାନ୍ଦମଲ
ବନାମ
ଫାର୍ମା ରାମ ଚନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ବିଶ୍ୱନାଥ
ମେ 7, 1991
[ବି.ସି. ରାୟ ଏବଂ ଜେ.ଏସ୍. ବର୍ମା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିସ୍ୱୟ]

*ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଗୃହ (ଭଡ଼ା, ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ପତ୍ତା) ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, 1954 - ଧାରା 26 -
ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା - ପରିସର ।*

ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1908 - ଧାରା 115 - ପୁନରୀକ୍ଷଣ - ଏହାର ପରିସର ।

ଆବେଦନକାରୀ-ଜମି ମାଲିକ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଗୃହ (ଭଡ଼ା, ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ପତ୍ତା) ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, 1954 ର ଧାରା 15 (3) (a) (iii) ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ଦୋକାନରୁ ଉତ୍ତରଦାତା ଫାର୍ମା-ଉତ୍ତରଦାତା-କମିଶନ ପ୍ରତିନିଧି ସଂସ୍ଥାକୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ କାରଣ ଆବେଦନକାରୀ ମକଦ୍ଦମାରେ ଥିବା ଦୋକାନକୁ ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କରିଥିଲେ କାରଣ ସେ କମିଶନ ଏଜେଣ୍ଟି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ; ଏବଂ ପ୍ରଜାସ୍ୱରୁ ସମାପ୍ତ କରି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଦୁଇଟି ସୂଚନା ସତ୍ତ୍ୱେ ପରିସର ଖାଲି କରିନଥିଲେ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ଅତିରିକ୍ତ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରକଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାଲିକାନା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ପ୍ରଜାସ୍ୱରୁପଣକୁ ସ୍ୱୀକାର କରି ଲିଖିତ ବିବରଣୀ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଭିଯୋଗକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ସେ ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ପରିସର ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି, କାରଣ ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ପିତା ଏବଂ ତାଙ୍କ ଭାଇ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ହିନ୍ଦୁ ଯୌଥ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ; ପଞ୍ଜୀକୃତ ସଂସ୍ଥାର ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଭାବରେ ଆବେଦନକାରୀ ମେସର୍ସ ରାଜମଲ ସୁମେରମଲ ସୁରାନାଙ୍କ ନାମ ଏବଂ ଶୈଳୀରେ ଏକ କିରାଣୀ କମିଶନ ଏଜେଣ୍ଟି ଦୋକାନ ଚଳାଉଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ଅନେକ ଘର ଏବଂ ଦୋକାନର ମାଲିକ ଥିଲେ ତେଣୁ ସେ ଏହିପରି ଏକ ଉଚ୍ଛେଦ ଆବେଶ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନଥିଲେ । ଅତିରିକ୍ତ ଲିଖିତ ବିବରଣୀରେ ଆହୁରି କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଭାଗିଦାରୀ ସଂସ୍ଥାରୁ ଘର କିଣିଥିଲେ ଏବଂ ସଂସ୍ଥାର ଜଣେ ଅଂଶୀଦାର ସାମ୍ପତ୍ତ 2002 ରୁ ସ୍ଥାୟୀ ଭଡ଼ାଟିଆ ଭାବରେ ଘର ଦଖଲ କରିଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସଂସ୍ଥାର ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛେଦ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ତେଣୁ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ପୋଷଣୀୟ ନୁହେଁ ।

ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ବିଚାର କରି ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଅଧିନିୟମ 15 (2) (vi) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆବେଦନକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ, ଯଦିଓ ଯଥାର୍ଥ ଆବଶ୍ୟକତାର ଆଳକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଭଡ଼ାଟିଆ-ଉତ୍ତରଦାତା ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଧାରା 25 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଯଦିଓ ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଘର ମାଲିକ ତାହା ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ପରିସର ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି ।

ଚାନ୍ଦମାଲ ବନାମ ପାର୍ମି

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଧାରା 26 ଅନୁଯାୟୀ ଉଡ଼ାଟିଆ-ଉତ୍ତରବାତାଙ୍କ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନକୁ ଜଣେ ଏକକ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ।

ଘର ମାଲିକଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ : 1. ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆବେଦନ ଉପରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ସୀମିତ ଏବଂ ଏହା ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 115 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ପ୍ରାୟ ସମାନ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ସମୟରେ କେବଳ ତିନୋଟି ଆଧାରରେ ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆବେଦନ ଉପରେ ପାରିତ ଆଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିପାରିବେ, ଯଥା (i) ଯେଉଁଠାରେ ମୂଳ କିମ୍ବା ଅପିଲୀୟ ପ୍ରାଧିକାରୀ ଆଇନ ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ନଥିବା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ, କିମ୍ବା (ii) ଯେଉଁଠାରେ ମୂଳ କିମ୍ବା ଅପିଲୀୟ ପ୍ରାଧିକାରୀ ତାଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, କିମ୍ବା (iii) ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସରଣ କରିବା କିମ୍ବା ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ସମୟରେ, ମୂଳ କିମ୍ବା ଅପିଲୀୟ ପ୍ରାଧିକାରୀ ବେଆଇନ ଭାବରେ କିମ୍ବା ତଥ୍ୟଗତ ଅନିୟମିତତା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

2. ଯେକୌଣସି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଏହି ବିଷୟର ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ବିନା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏହା ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ନ୍ୟସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ବିଫଳତା ବୋଲି ଧରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କିମ୍ବା ଏହା ମୂଳ କିମ୍ବା ଅପିଲୀୟ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବେଆଇନ ଭାବରେ କିମ୍ବା ତଥ୍ୟଗତ ଅନିୟମିତତାରେ କରାଯାଇଥିବା ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

3. ଉଚ୍ଚ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 26 ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୁନରୀକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର କଡ଼ା କଡ଼ି ଭାବରେ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ତ୍ରୁଟି କିମ୍ବା ଅବୈଧ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯେ ନ୍ୟାୟର ସ୍ଵାର୍ଥରେ ତଥ୍ୟର ସମକାଳୀନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କାରଣ ନଥିଲେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବି କାରଣ ନାହିଁ ଯେ ଦାବି ଦୁରାଭିସନ୍ଧି ଥିଲା କିମ୍ବା ବିଧାନ ଦ୍ଵାରା ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ଯଥାର୍ଥ ନଥିଲା, ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିତ୍ତିହୀନ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 26 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ନୁହେଁ ଯାହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପ୍ରଦାନ କରେ ।

4. ଉତ୍ତରବାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ଲିଖିତ ବିବରଣୀରେ ଜଣେ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥାୟୀ ଉଡ଼ାଟିଆ ଅଧିକାରର ଦାବି କ୍ଷଷ୍ଟ ଏବଂ ଅସହିଷ୍ଣୁ ଭାବରେ କରାଯାଇଛି । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଉଚ୍ଚ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 (2) (vi) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ କେବଳ ଏହି ଆଧାରରେ ଉଚ୍ଚେଦ ଆଦେଶ ପାରିତ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଦେଖାନୀ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2279/1991 ।

ସି.ଆର୍.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 500/1985 ରେ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ତା 27.9.1989 ରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏସ୍.ସି. ବିର୍ଲା ।

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [1991] 2 S.C.R.

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଭି.ଏନ୍. ଗଣପୁଲେ, ଏସ୍.ଭି. ଦେଶପାଣ୍ଡେ ଏବଂ ସୁଶୀ ପ୍ରିୟା ରୁପ୍ତା ।

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ରାୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଆମେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ଵାନ ଓକିଲଙ୍କୁ ଶୁଣିଛୁ ଏବଂ ଆମେ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରୁଛୁ ।

ପୁନରୀକ୍ଷଣକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ, ଭଡ଼ା ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 5/1984 ରେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରିକୁ ଖାରଜ କରି, ଆର.ସି. ସଂଖ୍ୟା ARC/71/3 ରେ ଅତିରିକ୍ତ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରକ, ଔରଙ୍ଗାବାଦଙ୍କ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ନିଶ୍ଚିତ ଏବଂ ଅନୁମତି ଦେଇ, ବିଶେଷ ଅନୁମତିରେ ଏହି ଆବେଦନ ବନ୍ଦେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଔରଙ୍ଗାବାଦ ବିଚାରପୀଠ ଦ୍ଵାରା ଦେଖାନୀ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 500/1985 ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ହୋଇଛି ।

ମାମଲାର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

ଆବେଦନକାରୀ-ଘର ମାଲିକ, ଚାନ୍ଦମଲ, ପିତା-ସୁମେରମଲ ସୁରାନା ବାଦୀ ଭାବରେ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଗୃହ (ଭଡ଼ା, ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ) ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, 1954, ଏହା ପରେ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ଏହାର ଧାରା 15 (3) (a) (iii) ଅନୁଯାୟୀ ମୋକ୍ଷା, ତାଲୁକା, ଜିଲ୍ଲା ଔରଙ୍ଗାବାଦ (ମହାରାଷ୍ଟ୍ର) ରେ ଅବସ୍ଥିତ ମ୍ୟୁନିସିପାଲ ସଂଖ୍ୟା 4-16-101 ଥିବା ତାଙ୍କ ଦୋକାନରୁ ଉତ୍ତରଦାତା-ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂସ୍ଥା ରାମ ଚନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ବିଶ୍ଵନାଥଙ୍କୁ ବହିଷ୍କାର କରିବା ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ, ଏହି ଆଧାରରେ ଯେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଆବେଦନକାରୀ-ଘର ମାଲିକଙ୍କ ଉକ୍ତ ଘର ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ଥିବା ଉକ୍ତ ଦୋକାନର ମାସିକ ଭଡ଼ା 50 ଟଙ୍କାରେ ଭଡ଼ାଟିଆ ଥିଲେ ଏବଂ ଇଂରାଜୀ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସର ପ୍ରଥମ ଦିନରୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ, ଯେ, ଘରମାଲିକ-ଆବେଦନକାରୀ ଉକ୍ତ ଦୋକାନରେ କମିଶନ ଏଜେନ୍ଟି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉକ୍ତ ଦୋକାନ ଆବଶ୍ୟକ କରିଥିଲେ, ସେ 28.3.1969 ଏବଂ 8.12.1970 ତାରିଖର ଦୁଇଟି ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସମାପ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ମକଦ୍ଦମା ପରିସର ଖାଲି କରି ନଥିଲେ, ତେଣୁ ଉକ୍ତ ପରିସରରୁ ଭଡ଼ାଟିଆ-ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବା ପାଇଁ ମାମଲା ଦାୟର କରାଯାଇଛି । ଉତ୍ତରଦାତା ସଂସ୍ଥାର ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ ଶଙ୍କରରାଓ ମାରୁତିରାଓ ସୋନାଖାନେ ଅତିରିକ୍ତ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରକଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ତାଙ୍କର ଲିଖିତ ବିବରଣୀ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ସେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାଲିକାନା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷପଣକୁ ମାସକୁ 50 ଟଙ୍କା ହାରରେ ସ୍ଵୀକାର କରିଥିଲେ । ତେବେ ସେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଭିଯୋଗକୁ ଅସ୍ଵୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ସେ ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମାରେ ଥିବା ପରିସର ଆବଶ୍ୟକ କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ପିତା ସୁମେରମଲ, ତାଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ଭାଇ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ହିନ୍ଦୁ ଯୌଥ ପରିବାରର ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ପଞ୍ଚୀକୃତ ସଂସ୍ଥାର ଜଣେ ଅଂଶୀଦାର ଭାବରେ ମେସର୍ସ ରାଜମଲ ସୁମେରମଲ ସୁରାନାଙ୍କ ନାମ ଏବଂ ଶୈଳୀରେ କମିଶନ ଏଜେନ୍ଟି ଦୋକାନର ଏକ କିରାନା ଚଳାଉଛନ୍ତି । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଔରଙ୍ଗାବାଦରେ ଅନେକ ଘର ଏବଂ ଦୋକାନର ମାଲିକ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଔରଙ୍ଗାବାଦର ଭାଜି ବଜାରରେ ଏକ ବହୁତ ବଡ଼ ଦୋକାନ ମଧ୍ୟ ଚଳାଉଛନ୍ତି ଏବଂ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତି । ଅତିରିକ୍ତ ଲିଖିତ ବିବରଣୀରେ ଆହୁରି କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ବାଳକୃଷ୍ଣ ଏବଂ ଭାଇମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଘର କିଣିଥିଲେ, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ବିଶ୍ଵନାଥ କମ୍ପାନୀ ଭାଗିଦାରୀ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଚୀକୃତ ଏକ ଭାଗିଦାରୀ ସଂସ୍ଥା, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ବିଶ୍ଵନାଥ ସଂସ୍ଥାର ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ସାମସ୍ତ 2002 ରୁ

ଚାନ୍ଦମଲ ବନାମ ଫାର୍ମ [ବି.ସି. ରାୟ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି]

ସ୍ଥାୟୀ ଭଡ଼ାଟିଆ ଭାବରେ ଘର ଦଖଲ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ଫାର୍ମର ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛେଦ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନାହିଁ ତେଣୁ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ ଏକ ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

“ପ୍ରତିବାଦୀ କ’ଣ ପ୍ରମାଣ କରିବେ ଯେ ସେ ଜଣେ ସ୍ଥାୟୀ ଭଡ଼ାଟିଆ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦାବି ଯଥାର୍ଥ ଅଟେ ।”

ପ୍ରତିବାଦୀ-ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରମାଣକୁ ବିଚାର କରି ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସମ୍ବତ 2002 ମସିହାରୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମାଧବରାଓଙ୍କ ମୋକଦ୍ଦମା ପରିସରରେ ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ଦାବି ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ଦାବି ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗର ଉତ୍ତର ନକାରାତ୍ମକ ଭାବେ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ତେଣୁ, ଅତିରିକ୍ତ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 (2) (vi) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆବେଦନକାରୀ ମକଦ୍ଦମାରେ ଥିବା ପରିସରରୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବାର ଅଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ତେଣୁ, ଆଦେଶର 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ଦୋକାନର ଖାଲି ଏବଂ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଘର ମାଲିକ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ଭଡ଼ାଟିଆ-ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି, ଯଦିଓ ତାଙ୍କ ନିଜ ବୃତ୍ତି ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମାରେ ଥିବା ପରିସରର ଯଥାର୍ଥ ଆବଶ୍ୟକତା ଆବେଦନକୁ ସେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ଆଦେଶ 1984 ମସିହା ଫେବୃଆରୀ 14 ତାରିଖରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ, ଭଡ଼ାଟିଆ-ଉତ୍ତରଦାତା ଔରଙ୍ଗାବାଦ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 25 ଅନୁଯାୟୀ ଭଡ଼ା ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 5/1984 ନାମରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଅତିରିକ୍ତ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରକଙ୍କ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରି ବିଦ୍ୱାନ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଘର ମାଲିକ ଏହା ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ, ନୂତନ ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ପରିସର ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି । ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ଦାବି ବିଷୟରେ, ଭଡ଼ାଟିଆ-ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ଦାବିକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ଘରମାଲିକ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପରିସର ଦଖଲ ଦାବି କରିବାର ଅଧିକାରକୁ ପରାସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଭଡ଼ାଟିଆ-ଉତ୍ତରଦାତା ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଯଦି ଏହି ଦାବିରେ କୌଣସି ବିଷୟବସ୍ତୁ ରହିଥାନ୍ତା, ତେବେ ଭଡ଼ାଟିଆ-ଉତ୍ତରଦାତା ଏହାର ସମର୍ଥନରେ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥାନ୍ତେ । ପ୍ରମାଣର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁପସ୍ଥିତି ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ଦାବିଟି ଆଧାରହୀନ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇନାହିଁ । ତେଣୁ ବିଦ୍ୱାନ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ପାଇଁ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦାବି ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ଏବଂ ତେଣୁ ଅତିରିକ୍ତ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରକଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ବକାୟ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ମାଲିକ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଅର୍ଜରେ ଘରର ମାଲିକାନା ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ଭଡ଼ାଟିଆ-ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ତିନିମାସର ସମୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଭଡ଼ାଟିଆ-ଉତ୍ତରଦାତା କ୍ଷୁଦ୍ର ହୋଇ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ (ଔରଙ୍ଗାବାଦ ବେଞ୍ଚ)ରେ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 26 ଅନୁଯାୟୀ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯାହା ବେଞ୍ଚାନୀ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 500/1985 ଥିଲା । ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟର ସମକାଳୀନ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ବାତିଲ କରାଯାଇ ଉକ୍ତ

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [1991] 2 S.C.R.

ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନକୁ ବିଦ୍ଵାନ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯେ ଘର ମାଲିକଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ପଠାଯାଇଥିବା ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ଉତ୍ତରରେ ଉଡ଼ାଟିଆଙ୍କର ସ୍ଵାଧୀନ ପ୍ରଜାସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ଦାବି କରିବାର କୌଣସି ଆଭାସ ନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଲିଖିତ ଉପସ୍ଥାପନରେ ସ୍ଵାଧୀନ ପ୍ରଜାସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ଦାବି ବିଷୟରେ କୌଣସି ଗୁଞ୍ଜରଣ ନଥିଲା । ସମ୍ବନ୍ଧ 2002 ମସିହା ପରଠାରୁ ଉଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ଲିଖିତ ବିବରଣୀରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଜଣେ ଅଂଶୀଦାର ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମାଧବରାଓଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଵାଧୀନ ପ୍ରଜାସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ବିଚାର ସମୟରେ, ଶଙ୍କରରାଓ ମାରୁତିରାଓ ସୋନାଖାନେ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂସ୍ଥାର ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଯିଏ ଲିଖିତ ବିବରଣୀରେ ଦସ୍ତଖତ କରିଛନ୍ତି, ସେ ସ୍ଵାଧୀନ ପ୍ରଜାସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରଶ୍ନ ସମ୍ପର୍କରେ ତାଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ବି ଶବ୍ଦ କହି ନାହାଁନ୍ତି । ତେଣୁ, ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ "ନ୍ୟାୟିକ ସ୍ଵାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ତଥ୍ୟର ଏକ ସମକାଳୀନ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ମଧ୍ୟ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାରଣ ନଥିବେ, ମୁଁ ଦେଖୁଛି ଯେ ଏହି ଉପସଂହରେ ଉପନୀତ ହେବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବି କାରଣ ନାହିଁ ଯେ ଏହି ଦାବି ଦୁରାଭିସନ୍ଧି ଯୁକ୍ତ ଥିଲା କିମ୍ବା ବିଧାନ ଦ୍ଵାରା ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ଯଥାର୍ଥ ନଥିଲା ।"

ତେଣୁ, ବିଦ୍ଵାନ ଏକକ ବିଚାରପତି, ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟକୁ ବାତିଲ କରି ସମଗ୍ର ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ।

ଏହି ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ, ଘର ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବିଶେଷ ଅନୁମତିରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି । ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଥିଲେ କି ନାହିଁ ତାହା ବିଚାର କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଉଚ୍ଚ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 (2) (vi) ର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିମ୍ନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ :

ଧାରା 15 (2) (vi) :

ଏହି ଧାରାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବ୍ୟତୀତ, କୌଣସି ବିଚାରାଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ସମୟରେ ହେଉ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା, ଜଣେ ଉଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରାଯିବ ନାହିଁ -

(vi) ଯଦି ଉଡ଼ାଟିଆ ଘର ମାଲିକଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ଅସ୍ଵୀକାର କରିଛନ୍ତି କିମ୍ବା ସ୍ଵାଧୀନ ପ୍ରଜାସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ଅଧିକାର ଦାବି କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହିପରି ଅସ୍ଵୀକାର କିମ୍ବା ଦାବି ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ହୋଇନାହିଁ, ତେବେ ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ଘରର ଦଖଲରେ ରଖିବା ପାଇଁ ଉଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବେ ଏବଂ ଯଦି ନିୟନ୍ତ୍ରକ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନୁହଁନ୍ତି, ତେବେ ସେ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ଏକ ଆଦେଶ ଦେବେ ।

ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ଉଚ୍ଚ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 26 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ମଧ୍ୟ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ :

ଧାରା 26 :

"ଏହି ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅଧିନିୟମରେ ଯାହା କିଛି ଥିବା ସତ୍ତ୍ଵେ, ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଆଧାରରେ ଜଣେ ଅଧିକ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅଧିକ ଉପରେ ପାରିତ କୌଣସି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶରୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ରହିବ :

ଚାନ୍ଦମଲ ବନାମ ଫାର୍ମ [ବି.ସି. ରାୟ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି]

- (a) ମୂଳ କିମ୍ବା ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀ ଆଇନ ଦ୍ଵାରା ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇନଥିବା ଏକ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲେ; କିମ୍ବା
- (b) ମୂଳ କିମ୍ବା ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀ ଏପରି ଏକ ନ୍ୟସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ; କିମ୍ବା
- (c) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସରଣ କରିବା କିମ୍ବା ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ସମୟରେ, ମୂଳ କିମ୍ବା ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀ ବେଆଇନ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନିୟମିତତା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ।”

ଅତିରିକ୍ତ ଲିଖିତ ବିବରଣୀର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 9 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉପସ୍ଥାପନା ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ, ଯାହା ସମାନ ଲିଖିତ ବିବରଣୀର ଏକ ଅଂଶବିଶେଷ, ଏହାର ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ, ଶଙ୍କରରାଓ ମାରୁତିରାଓ ସୋନାଖାନେଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି, ଯେ ଉକ୍ତ ସଂସ୍ଥାର ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମାଧବରାଓ ସମ୍ବତ 2002 ମସିହାରୁ ଏହି ଘରେ ସ୍ଥାୟୀ ଭଡାଟିଆ ଭାବରେ ରହିଆସିଛନ୍ତି । ସ୍ଵୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଯେ ଏହି ଅତିରିକ୍ତ ଲିଖିତ ବିବରଣୀ ଆଧାରରେ, ଘର ମାଲିକ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ଏକ ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସଂଖ୍ୟା 1 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମାଧବରାଓଙ୍କ ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରଜାସ୍ଵରୁ ଦାବି ଯଥାର୍ଥ ଥିଲା କି ନାହିଁ । ଏଠାରେ ପୂର୍ବରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଧାରା 15 (2) (vi) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ ଯଦି ଭଡାଟିଆ ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରଜାସ୍ଵରୁ ଅଧିକାର ଦାବି କରନ୍ତି ଏବଂ ଏପରି ଦାବି ଯଥାର୍ଥ ନଥାଏ, ତେବେ ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଘର ମାଲିକଙ୍କୁ ଘର ଦଖଲରେ ରଖିବା ପାଇଁ ଭଡାଟିଆଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଏକ ଆଦେଶ ଦେବେ । ଅତିରିକ୍ତ ଭଡା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଭଡାଟିଆ-ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରମାଣଗୁଡ଼ିକୁ ଯତ୍ନ ସହ ଏବଂ ତନୁ ତନୁ ଭାବରେ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରଜାସ୍ଵରୁ ଦାବି ସଫଳତା ନ ଥିଲା ବୋଲି କହିଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ, ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଭଡାଟିଆ-ଉତ୍ତରଦାତା କେବଳ ଏହି ଆଧାରରେ ମକଦ୍ଦମା ପରିସରରୁ ଉଚ୍ଛେଦ ହେବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ଏବଂ ମକଦ୍ଦମା ପରିସରରୁ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ । ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆବେଦନ ଉପରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପୁନରୀକ୍ଷଣରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ସୀମିତ ଏବଂ ଏହା ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 115 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ପ୍ରାୟ ସମାନ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ସମୟରେ କେବଳ ତିନୋଟି ଆଧାରରେ ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆବେଦନ ଉପରେ ପାରିତ ଆଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିପାରିବେ, ଯଥା (i) ଯେଉଁଠାରେ ମୂଳ କିମ୍ବା ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀ ଆଇନ ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇନଥିବା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲେ, କିମ୍ବା (ii) ଯେଉଁଠାରେ ମୂଳ କିମ୍ବା ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀ ତାଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, କିମ୍ବା (iii) ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସରଣ କରିବା କିମ୍ବା ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ସମୟରେ, ମୂଳ କିମ୍ବା ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀ ବେଆଇନ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନିୟମିତତା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଅତିରିକ୍ତ ଲିଖିତ ବିବରଣୀର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 9 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସତ୍ୟପାଠରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂସ୍ଥାର ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମାଧବରାଓ, ସମ୍ବତ 2002 ରୁ ଉକ୍ତ ପରିସରକୁ ସ୍ଥାୟୀ ଭଡାଟିଆ ଭାବରେ ଦଖଲ କରିଥିଲେ । ଭଡାଟିଆ-ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରମାଣର ବିଚାର ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଉପରେ ମୂଳ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତଥା ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରଜାସ୍ଵରୁରୁ ଏହି ଦାବି ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହିପରି ଉଭୟ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମକଦ୍ଦମାରେ ଥିବା ପରିସରରୁ ଭଡାଟିଆ-ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବା ପାଇଁ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ । ସ୍ଵୀକାର୍ଯ୍ୟତଃ, ଏଗୁଡ଼ିକ ମୂଳ ଏବଂ ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାପ୍ତ ତଥ୍ୟର

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [1991] 2 S.C.R.

ସମକାଳୀନ ନିଷ୍ପତ୍ତି । ଅଧିକତଃ, ଏହି ବିଷୟକୁ ଯେକୌଣସି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ବିଚାର କଲେ, ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତା ବିନା ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏହା ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଅଧିକାର ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ବିଫଳତା ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କିମ୍ବା ଏହା ମୂଳ କିମ୍ବା ଅଧିକ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବେଆଇନ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନିୟମିତତା ସହିତ କରାଯାଇଥିବା ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 26 ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୁନରୀକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତା କେବଳ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ତୁଟି କିମ୍ବା ଅବୈଧ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ପ୍ରୟୋଗ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ । ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଯେ ନ୍ୟାୟିକ ସ୍ଵାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ନ୍ୟାୟାଳୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ, ଏହା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ତଥ୍ୟର ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା, କାରଣ ଦସ୍ତାବିଜରେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ଦାବି ଦୁରାଭିସନ୍ଧିଯୁକ୍ତ ଥିଲା ବୋଲି କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ କିମ୍ବା ବିଧାନ ଦ୍ଵାରା ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ, ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଭିତ୍ତିହୀନ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 26 ଅନୁଯାୟୀ ନୁହେଁ ଯାହା ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତା ପ୍ରଦାନ କରେ । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜେ. ପାଣ୍ଡୁ ବନାମ ଆର. ନରସୁବାଇ, [1987] 1 SCC 573 ର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ । ଏ.ପି. କୋଠା (ତୁଚ୍ଛଭିତ୍ତିକ ପଟା, ଭଡ଼ା ଏବଂ ଉଚ୍ଛେଦ) ଅଧିନିୟମ, 1960 ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଏକ ମାମଲା ଅଟେ । ଏ.ପି. କୋଠା (ତୁଚ୍ଛଭିତ୍ତିକ ପଟା, ଭଡ଼ା ଏବଂ ଉଚ୍ଛେଦ) ର ଧାରା 10 ର ଉପ-ଧାରା 2 (vi) ଯାହା ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଗୃହ (ଭଡ଼ା, ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ତୁଚ୍ଛଭିତ୍ତିକ ପଟା) ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, 1954 ର ଧାରା 15 (2) (vi) ସହିତ ସମାନ, ଉଚ୍ଛେଦର ଦୁଇଟି କାରଣ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛି ଯଥା: (1) ଯଥାର୍ଥତା ବିନା ଘରମାଲିକଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ଏବଂ (2) ଯଥାର୍ଥତା ବିନା ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରଜାସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ଅଧିକାର ଦାବି କରିବା । ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ "ପରିଶାମସ୍ଵରୂପ, ଯଥାର୍ଥତା ବିନା ମାଲିକାନା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କିମ୍ବା ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରଜାସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ଦାବି କରିବା ଧାରା 10 (2) (vi) କୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । ତେଣୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଉଚ୍ଛେଦ ଆଦେଶକୁ ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ହେବ । କେବଳ ଏହି ଉପସଂହାର କାରଣରୁ ଆଦେଶକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇପାରିବ ।"

ମଜିଟି ସୁବାରାଓ ବନାମ ପି.ଭି.କେ. କ୍ରିଷ୍ଣା ରାଓ (ମୃତ) ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା, [1989] 4 SCC 732 ମାମଲାରେ ଏହା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି ଯେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଘରମାଲିକଙ୍କ ମାଲିକାନାକୁ ଅସ୍ଵୀକାର କରିବା ସ୍ଵୟଃ ଏବଂ ଅସନ୍ଦିଗ୍ଧ ଭାବରେ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ମଧ୍ୟ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଏହା ଭଲ ଭାବେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଯେ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା ଆଦେଶର ଶୁଣାଣି କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ, ମକଦ୍ଦମା ଦାଖଲ ପରେ ଘଟିଥିବା ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବେ କିମ୍ବା ପ୍ରତିକାରକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଜଙ୍ଗରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିପାରିବେ ।

ଯେପରି ଆମେ ଏଠାରେ ପୂର୍ବରୁ କହିଛୁ ଯେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମାଧବରାଓ ନାମକ ଜଣେ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରଜାସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ଦାବି ସ୍ଵୟଃ ଏବଂ ଅସନ୍ଦିଗ୍ଧ ଭାବରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ଲିଖିତ ବିବରଣୀରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 (2) (vi) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ କେବଳ ଏହି ଆଧାରରେ ଉଚ୍ଛେଦ ଆଦେଶ ପାରିତ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଉପରୋକ୍ତ ପରିସରରେ, ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପୁନରୀକ୍ଷଣରେ ପାରିତ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ଆଇନର ବିପରୀତ ଅଟେ କାରଣ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜର ପୁନରୀକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ମୂଳ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତଥା ଅଧିକ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାପ୍ତ ସମାନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ତଥ୍ୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 26 ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜର ପୁନରୀକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଏହାକୁ

ଚାନ୍ଦମାଳ ବନାମ ପାର୍ମ [ବି.ସି. ରାୟ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି]

ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ତେଣୁ, ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରୁଛୁ ଏବଂ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶକୁ ବଜାୟ ରଖୁଛୁ । ସତ୍ୟପାଠ ଦାଖଲ କରିବା ପରେ ମକଦ୍ଦମାରେ ଥିବା ପରିସର ଖାଲି କରିବାକୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ତିନି ମାସର ସମୟ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ସେମାନେ କାହାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନେ ଗତାନୁଗତିକ ହାରରେ ପରିସରର ଭଡ଼ା ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହେବା ଦିନ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ମକଦ୍ଦମାରେ ଥିବା ପରିସରର ଖାଲି ଏବଂ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନା ଘରମାଲିକ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପକ୍ଷମାନେ ନିଜସ୍ୱ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବେ ।

ଭି.ପି.ଆର୍.

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟମନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଭାଷାନ୍ତର :

ରଶ୍ମିତା ମୁର୍ମୁ,

ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।